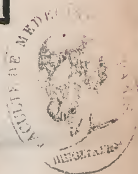
169

47.

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris vigesimâ-secundâ mensis Decembris, anno Domini M. DCC. XLVII.

M. JOANNE-STEPHANO GUETTARD, Regiæ Scientiarum Academiæ Socio, Censore Regio, & S. Principis Aurelianensium Ducis Botanico, Doctore Medico, Præside.

An Variolis malè erumpentibus Venæ Sectio?

I.

SOLIDORUM cum fluidis æquilibrium, perfecta sanitas. Hujus alteratio, morbus. Sanitatem fermentationis opus ne putaveris? Veterum nunc deridentur facultates: hinc præjudicatæ opiniones procul à medicinâ. Variolas cognoscere tibi animus est? Naturam consule, docilem non fallit sui scrutatorem. Variolæ fuerint veteribus cognitæ, scrupulosus ne nimium allabores. Omnis ævi sunt affectus, certis regionibus alii familiares,

alii insolentes. Variolarum species quæris? Infinitas propè numera. Ratione temporis, regulares & irregulares, loci, sporadicæ & epidemicæ, moris, benignæ & malignæ, pustularum, distinctæ & confluentes: essentia morbi in omnibus apud te sit eadem. Symptomata in distinctis mitiora, in confluentibus graviora interim judices. De accidentibus interrogas? Lumborum dolor febri adjungitur, corpus inquietum, & æstuosum humore diffluit, dolent fauces & pectus, respiratio hæret in medio, tussis minax pulmonem convellit, stomachus nauseabundus aqueo-biliosa egerit, corruscant oculi, scintillat flammeo colore saturata cutis, mentis aberrationes & terriculamenta ægrotantem urgent, naturam variolarum eruptionem meditari audacter pronuntia. Maculæ primum læves & rubræ è rotundâ basi in acumen molliter acclives desinunt; flavæ prius, demum aridæ resolvuntur, & contabescunt, naturam victricem clames. Secus secretionem natura parans; gemit sub pondere morbi, vivifici liquoris nimiam dissolutionem, aut coagulationem suspiceris. Tunc quo te vertas consule, illudque medicamenti genus eligas, quod fatiscenti naturæ opituletur.

I I.

CHYLUS & sanguis nec acido, nec acri sapore graves, corpus humanum sanitate beant. Hinc dulce & amicum solidorum in fluida imperium. Quæ dum fœdere junguntur stabili, machinæ fabricam servant incolumem. Sanguis alterutro sale saturatus, solidarum partium vim eludendo, secum morborum originem invehit. Undè causa variolarum proxima. Remotam si quæris, ad res non naturales attende; ab ipsis fluidorum perversa indoles. Sic in variolis particulis fœtus hœterogeneis qui peccat aër, purus salubrisque suâ recreat nos præsentiâ. Ab illius mutatâ constitutione morbi epidemici. A variâ cum nostris corporibus proportione, morbi peculiares. Quid ergo mireris? Si variolis infantes frequentiùs, ætate maturos minus, senes ferè nusquam obnoxios videas. Ultrà mittas quærere. Icarus pennis non homini datis aëra petiit, in mare præceps labitur. A diverso igitur aëris cum nostris corporibus respectu, morborum varietatem tuto repetas. Hinc in affectibus Medicus sæpè luditur. Alios proficuâ medendi methodo curatos videt, alios eâdem, funere mersos stupet. Rerum non naturalium in corpus humanum tanta potestas! Exemplum habes præ manibus grave. In variolis eodem tempore grassantibus sanguis suis interdum facilè purgatur sordibus, ab imminutis accidentibus recreatæ functiones lætam prænuntiant victoriam, abscessus sua non ægrè decurrunt tempora. Interdum nulla fermenti morbifici separatio, particulæ malignæ indolis, nunc segniter erumpentes, nunc variis ludentes figuris, lethalia secum important symptomata. In his auxiliares naturæ manus præbere cupis? Humoris inquinanati secretionem leniter promove.

I I I.

FUNCTIONUM corporis humani præcipua, secretio. Hâc fluida quod alendo corpori ineptum est, secernunt? Sic sanitas viget integra, sic morbus expellitur. Secretionis amica, humorum fluiditas. Hinc nimia *coagulatio*, aut dissolutio, aliena prorsus. Utramque noscis? Noscis & principes morborum causas. In *coagulatione* acido sale, viscidove densatur sanguis, lento incedit passu, sulphurum crassiorum implexu tardigradus fertur. In dissolutione, principia sanguinis sui juris facta, turbas movent in liquoribus. Inde diversæ va-

riolarum eruptiones. Naturam interim in expellendis hujusce morbi causis intentam vide, suas evocat undiquè vires, augetur solidorum tritus; donec materies morbifica suos conatus exerit. Quis victor? Nunc morbus; nunc natura. Sanguis hæterogeneis fœtûs partibus extricatur, impressaque labes abundè propellitur foras, victrix natura, & sponte erumpunt variolæ, (Interdum tamen non nisi sævâ mercede morbus solvitur, dum corrupto oculo, articulo-ve distorto ægrum dimittit.) Nunc sanguis concatenatus in glandulis sub cute consitis insigniùs effervescit, pustulas adumbrat non erumpentes, tensior aut debilior solidorum tonus fluidis non imperat, nulla apparent coctionis signa, augentur dira morbi symptomata, opprimitur onere vivificus liquor; victor tunc morbus, & malè erumpunt variolæ. Quid hîc agat Medicus, quo se vertat tanti judex certaminis. Quæcunque sint variolarum malè erumpentium causæ, præsidium sit tutissimum venæ sectio.

I V.

VENÆ sectionem infamari in morbis non novum, maximè in variolis. Hanc immeritam aggredi, cum insanâ plebe garrire est. Nullus ferè affectus cui semel pluries-ve non competat. Rationem quæris? In morbo solida vel liquida laborant. His fluendi libertatem, illis oscillandi potentiam impertitur. Indè ipsius necessitas, (omnia enim in humano corpore ad æquilibrii leges ita putes dirigi, ut fluidorum copia solidorum vi agitandæ respondeat.) Variolæ malè erumpunt. Quid possit illa, interrogas? Hujus ope frangitur humorum impetus, distenta ultrà tonum vasa remittunt se paulatim, robustior fit arteriarum contractio, ac proindè facilior circuitus. Hinc si quid in sanguine spissius, dissolvitur, quilibet itionis obices superantur, minoribus in vasis qui languet humor, præterlabenti datur diluendus, promoveturque materiæ hæterogeneæ separatio. At? Illa corporis imminuit vires, naturam avertit ab eruptione pustularum. Ad populum hæc, plebis est hominem eo judicare valentiorem, quo ponderosum magis; Medici legibus adhærere mechanicis, rationem consulere, & experientiam. Hoc tibi sit venæ sectionis fundamentum in variolis malè erumpentibus. Febris urget assidua, & non facilè domabilis. Undè symptomata ægrotantem premunt gravissima. Confugeris ne ad præsidia Chymicorum? In vasculis quidem suis sic norunt sales salibus, liquores liquoribus committere, ut quem quærunt, nullo intereà periculo, habeant exitum. In corpore humano non impunè peccatur, nec eadem quæ extrà contingunt, securè expectaveris. Celebretur Phlebotomia, cardiacam hanc, diureticam, sudores promoventem experieris. Uno verbo medicamentorum præstabit illa facultates, non incommoda; sicque uniùs ope præsidii, omnem adimplebis paginam.

V.

PRÆSIDIA frequentiùs usurpata in variolis, cardiaca. Hæc ægrotantium suffragio invaluere, illorum imminuere famam, piaculum. Sit igitur suus, nec parcus honos cardiacis. Habent illa locum. Lentescenti nimiùm naturæ quid enim stimulos vetat addere. Cedant interim venæ sectioni. Pustularum eruptionem tuto promovere cupis, & symptomatum imminuere sævitiem? Fibris tonus pristinus, & naturalis reddatur; spiritibus, sanguini, lymphæ, aliisque humoribus restituatur justa temperies, & motûs æquabilitas. Hæc conciliare, quid venæ sectione parabilius. Imminuit inquinati sanguinis copiam, vasis ad oscillandum facilitatem parat, majorem coercet

liquidorum impetum, hærentes succos à suis deturbat sedibus, amandatque foras. Undè tanta secum afferat commoda venæ sectio, sciscitaris? Attendas ad æquilibrium. Stat illud! Viget functionum integritas. Pervertitur! Ingruit morborum cohors. Hinc innumeræ venæ sectionis facultates. In anginâ, phrenitide, peripneumoniâ, quanto cum ægrotantium solatio in usum quotidiè revocatur. Ab illâ quid abhorres! in variolis malè erumpentibus acidus vescidusve humor sanguinem ex parte cogit, naturalem ipsius motum interturbat, venæ sectionis ope agunt solida in acidorum aculeos repetitis ictibus, infringuntur illa, fit liberior sanguinis circuitus, facilior & mechanica separatio. Sanguis furit in vasis, salia sulphuraque debitò jam non irretiuntur vinculo, ruunt quâ datâ viâ, variolæ malignæ indolis suas ubique exerunt vires; his tuto mederi cupis? Confugias ad phlebotomiam; hâc liquidorum commercia aperies; sanguini, secretionibus, transpirationi impeditæ pristina afferetur libertas, undè ad corporis pomœria faciliùs humor morbificus propellitur.

Ergò Variolis malè erumpentibus Venæ Sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Urbanus de Vandenesse.	*M. Benjamin-Ludovicus Lucas de Laurembert.*	*M. Antonius Ferrein, Professor Regius & Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.*
M. Theodorus Baron.	*M. Leander Peaget, Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto.*	*M. Bartholomæus Murry.*
M. Andreas Cantwel, Regiæ Societatis Londinensis Socius.	*M. Ludovicus-Alexander Vieillard.*	*M. Joannes Herment, Medicus Regis ordinarius; & Antiquior Scholarum Magister.*

Proponebat Parisiis JOANNES-JACOBUS MESSENCE, Andegavensis, Doctor Medicus Remensis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus A. R. S. H. 1747, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1747.